A°. 1852. N°. 2[illegible].

Opregte Haarlemsche Maandagsche Courant van 29 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 25 November.

De Koning heeft zich naar Frankfort a. d. Oder begeven, om bij de begrafenis van wijlen den minister *v. Thile*, dezen staatsman, die sedert jaren zijn vriend en raadsman was, de laatste eer te bewijzen. — De overledene behoorde tot de oud-pruissische monarchale partij, zonder overwegenden invloed op het bestuur, noch van den adel, noch van den burgerstand.

De leden van de Tweede-Kamer zijn reeds ten deele in deze residentie, en beginnen zich met elkander te bespreken. Verreweg de meeste behooren tot de behoudende partij; doch in hoeverre de onderdeelen derzelve zich met elkander zullen kunnen verstaan, is nog moeijelijk te bepalen, en zal welligt bij de benoeming van den voorzitter blijken. Het ministerie zal een iegelijk, die zijne stem geeft aan den graaf *v. Schwerin*, als opposant aanmerken.

VAN DEN RIJN, 26 November.

Men meldt uit Frankfort, dat de opvolger van den Bonds-president, graaf *v. Thun*, welke nu eerlang die stad verlaat, nog niet bekend is.

— Uit het Wurtembergsche wordt gemeld, dat het gerucht aldaar algemeen verbreid is, dat Oostenrijk en Pruissen op den weg zijn, om zich met elkander te verstaan: dat het Tol-verbond niet zal verbroken worden, en dat dit gerucht allerwegen eene niet geringe tevredenheid heeft verwekt.

PARIJS, 25 November.

Heden is de zitting van de Wetgevende Kamer geopend geworden, en hebben de Gedeputeerden een begin gemaakt met de werkzaamheden, in verband met het opmaken van het verslag, betreffende de stemming van zondag en maandag jl. De zitting is bijgewoond geworden door den minister-van-Staat *Fould*, die eene door den Prins-Voorzitter tot de Wetgevende Kamer gerigte boodschap heeft voorgelezen, van den navolgenden inhoud:

„Mijne Heeren Gedeputeerden! Ik heb u uit uwe departementen naar deze hoofdstad opgeroepen, opdat gij zoudt kunnen deelnemen aan de gewigtige gebeurtenis, die thans wordt voorbereid. Hoewel de Senaat en het Volk alleen het regt hebben, om de Constitutie te wijzigen, heb ik gewild, dat het staatkundige Ligchaam, 't welk, even als ik, zijn oorsprong aan het algemeene stemregt verschuldigd is, ten aanschouwe van geheel de wereld getuigenis zou afleggen, dat de natie uit eigene beweging mij tot haren Keizer heeft verheven.

„Ik stel er grooten prijs op, dat niet alleen door u de vrijheid der stemming en het getal der uitgebragte stemmen zullen worden gestaafd, maar dat ook uit uwe verklaring *de wettigheid van mijn gezag* zal kunnen worden afgeleid. In de gegevene omstandigheden toch zal, door het afleggen der verklaring, dat het gezag op een onwederlegbaar regt is gevestigd, aan de Regering de noodige kracht worden gegeven, om iets duurzaams daartestellen en de welvaart des lands te waarborgen.

„De Regering zal, zulks is u bekend, slechts van vorm veranderen. Zich geheel toewijdende aan de groote belangen, welke uit de werking van het menschelijke brein voortspruiten en door den vrede worden ontwikkeld, zal de Regering zich, even als vroeger, binnen de grenzen der matiging houden. Zij toch, die in elke nieuwe verheffing eene nog grootere verpligting zien, welke hun door het volk wordt opgelegd, — eene nog meer verhevene zending, welke hun door de Voorzienigheid wordt toevertrouwd, geven geenszins toe aan het gevoel van trotschheid en hoogmoed, wanneer zij bespeuren, dat de door hen in het algemeen belang aangewende pogingen met een gelukkigen uitslag worden bekroond."

Deze boodschap is geenszins van staatkundig belang ontbloot, en vooral merkwaardig, omdat de Prins-Voorzitter daarin gewag maakt van *de wettigheid van zijn gezag*. Reeds vroeger had de Prins in eene zijner redevoeringen eene dergelijke uitdrukking gebezigd. Welligt niet ten onregte houdt men het er voor, dat de Prins niet zonder bedoeling ditmaal de vroeger gesprokene woorden herhaalt. Algemeen is men het hieromtrent met het Hoofd van den Staat eens, dat sedert lang het wezen van het Keizerschap reeds bestond en alleen de naam nog ontbrak.

Nadat de minister *Fould* de zaal had verlaten, zijn de zeven bureaux, waarin de Kamer is verdeeld, georganiseerd. Verder heeft de voorzitter *Billault* een brief voorgelezen van den bekenden Legitimist *de Kerdrel*, waarbij deze zijn ontslag neemt als lid van de Kamer. Tot dus ver is de heer *de Kerdrel* de eenige Gedeputeerde, die de Kamer verlaat, ten einde zich te gedragen naar de van wege den Graaf *van Chambord* gegevene instructien. Sommigen houden steeds vol, dat nog eenige weinige Gedeputeerden eerlang zijn voorbeeld zullen volgen.

Op het Stadhuis alhier is het officiële verslag opgemaakt van den afloop der stemming in het departement van de Seine. Nadat de stemmen waren opgeteld, heeft de prefect *Berger* den kreet van: „leve de Keizer!" aangeheven, welke door al de aanwezige maires is herhaald. De prefect heeft de gezamenlijke ambtenaren, namens het Hoofd van den Staat, dank gezegd voor de door hen aan den dag gelegde vaderlandsliefde en ijver. — In den *Moniteur* wordt hoog opgegeven van de door vele burgers betoonde geestdrift. Zieken, verlamde en gekwetste personen zouden zich naar de stembussen hebben laten dragen, ten einde zich voor het Senaats-besluit van den 7den November te verklaren. In de mairie van het 8ste arrondissement is, naar men meldt, de 84jarige generaal *Despaux* bijkans bezweken van vermoeidheid en genoodzaakt geweest, om zich in het voorportaal nedertezetten. Het geheele bureau van stem-opening heeft zich daarop naar den generaal begeven, om diens stembiljet te ontvangen. De generaal *Cavaignac*, de oom van den voormaligen bewindsman, moet openlijk hebben verklaard, dat hij zijn biljet met *ja* had ingevuld, omdat hij overtuigd was, dat dit in het belang van het land was.

— Er worden nog steeds personen gevonden, die beweren, dat, zoolang het overlijden van den Bey van Tunis niet officiëel is bevestigd, men moet twijfelen aan het berigt van diens dood. Het overlijden van dien Vorst kan aanleiding geven tot diplomatieke verwikkelingen.

PARIJS, 26 November.

Voor zoo veel thans bekend is, bedraagt het getal stemmen, die *voor* het Senaats-besluit zijn uitgebragt, 6,900,000; *tegen* 240,000. Reeds zijn opgaven ontvangen uit 83 departementen. Dezelve zijn echter nog geenszins volledig. De ontbrekende departementen zijn: de Beneden-Charante, Finistère en de Boven-Loire. Door de zee- en landmagt zijn 280,000 stemmen *voor*, en 13,000 stemmen *tegen* het Senaats-besluit uitgebragt.

LONDEN, 25 November ('s avonds).

Volgens berigten uit Nieuw-York van 13 November, heden met de *Arctic* te Liverpool aangebragt en welke voor 't overige geen belangrijk nieuws behelzen, had men daar tijding van eene geweldige aardbeving in Valparaiso: bijzonderheden daarvan waren niet bekend, doch men vreesde, dat eene groote verwoesting had plaats gehad. — Aan de grenzen van Mexico en de Ver.-Staten, bij Matamoros, was een gevecht voorgevallen tusschen mexicaansche opstandelingen, ondersteund door troepen van den generaal *Canales*, en een corps nationale garde van 600 man, waarbij deze laatsten de overhand hadden behouden. — Te Nieuw-York was weder eene stoomboot met goudstof uit California, ter waarde van twee mill. doll., aangekomen, en eerstdaags verwachtte men nog meer groote hoeveelheden goud.

— De te Liverpool geopende inschrijvingen voor het oprigten van een standbeeld van den hertog *van Wellington* in die stad, bedragen thans 4000 p. st.

— Het meerendeel van de handelaren in zijden stoffen te Manchester heeft een verzoekschrift aan den kanselier der schatkist toegezonden, waarin aangedrongen wordt op de geheele en onverwijlde afschaffing der inkomende regten op buitenlandsche zijden goederen.

— [Een telegrafisch berigt uit Londen van vrijdag ochtend meldt, dat de beraadslaging van het Huis der gemeenten over het handelstelsel den vorigen avond hervat, maar nog geenszins afgeloopen was. Nog zeer vele sprekers zouden het woord voeren.]

BRUSSEL, 26 November.

De minister van Financien heeft gisteren eene wet voorgedragen, bij welke de conversie van de 5 pc. schuld der drie leeningen van 1840, 1842 en 1848 in $4\frac{1}{2}$ pc. wordt veroorloofd; met waarborg tegen verdere rente-vermindering gedurende den tijd van acht jaren: — en met de aanvrage van een krediet van 150,000 fr., ten einde in deze conversie, en in de aflossing, indien deze mogt worden verlangd, te voorzien. De voordragt is in handen gesteld eener commissie, welke reeds heden bijeenkomt, om de voordragt te onderzoeken.

— De fransche gezant, hertog *van Bassano*, is naar Parijs vertrokken, om bij de instelling van het Keizerrijk tegenwoordig te zijn.

'S GRAVENHAGE, 27 November.

Gisteren avond heeft er een langdurige Raad van ministers plaats gehad.

— Z. M. de Koning heeft benoemd tot ingenieur van den Waterstaat den aspirant-ingenieur *N. F. Michaëlis* en tot aspirant-ingenieur jr. *A. O. v. d. Santheuvel*, kweekeling van de K. Academie te Delft.

— De minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan *J. v. d. Heyden*, c. s. te Nijmegen, een uitstel verleend van zes maanden tot het in werking brengen van eene stoomboten-dienst van Schiedam naar Emmerik en tusschen liggende plaatsen.

— Bij de beraadslaging in de Tweede-Kamer van gisteren, over de vervulling van de openstaande hoogleeraars-plaats aan de Leydsche Hoogeschool, heeft de heer *Mackay* doen opmerken, dat, volgens de bestaande verordeningen van 1815, aan dezelve niet alleen jongelieden moeten worden opgeleid voor de wetenschap, maar ook voor de Kerk, en dat te dien aanzien aller belangen behooren te worden vertegenwoordigd.

Op de verklaring van den minister, betreffende de onduidelijkheid van de uitdrukking van den heer *Groen*, heeft deze spr. aangemerkt, dat de jongelieden aan de genoemde Hoogeschool behooren te worden gevormd tot leeraars in de Hervormde Kerk, en dat men uit dien hoofde allezins regt heeft, te verlangen, dat bij dit onderwijs alle rigtingen in acht worden genomen; — dat het te betreuren is, dat eene beslissing in een zoo gewigtig punt alleen is overgelaten aan een minister, die te kennen geeft, niet te begrijpen, welke de regten zijn dezer Kerk, en dat die bewindsman ook in dezen de beraadslagingen der Kamer te zeer tracht te beperken.

De minister heeft geantwoord, dat hij in geene bijzonderheden, ten aanzien van het Staats-examen, is getreden, omdat dezelve hem doelloos zijn voorgekomen, en dat hij welligt den laatsten spreker reeds te veel is gevolgd in afgetrokkene bespiegelingen, verre verwijderd van eene beraadslaging over de begrooting: — dat, nopens de opleiding tot het leeraarsambt, tusschen hem en den spr. wel eenig verschil zal bestaan, en dat onder de pligten, door een waardigen herder te vervullen, welligt iets anders zal worden verstaan, dan hetgeen de spr. onder de regten der Kerk begrijpt.

Ten aanzien van het Rijks-archief, heeft de heer *Heemskerk* gewaagd van beroovingen, welke hetzelve van het begin dezer eeuw heeft ondergaan; van het bekend zijn der handen in welke sommige stukken, die uit deze verzameling verdwenen zijn, moeten zijn overgegaan, en van de verpligting, om dezelve, alleen in het belang der wetenschap, terug te vorderen. — Ook is het den spr. voorgekomen, dat deze inrigting in het belang der wetenschap en ter verhoeding van willekeur, verbetering behoeft.

Op onderscheidene, betreffende het onderwerp der wetenschappen, gemaakte aanmerkingen heeft de minister geantwoord dat de catalogus van de koninklijke bibliotheek, wat de politische en regtsgeleerde afdeelingen betreft, in het volgend jaar het licht zal zien: — dat van de woning, in welke Prins *Willem I* vermoord is, weinig meer bestaat: — dat meermalen tengevolge van veranderde omstandigheden, aan vermaarde gebouwen eene andere bestemming is gegeven, maar dat zal onderzocht worden, of hetgeen nog van de bedoelde woning in wezen is, te weten eene trap en eene zaal, behouden zal kunnen blijven: — dat de Regering zoekt naar een geschikt lokaal, ten einde de japansche kabinetten daarin te vereenigen en voor eene groote ethnografische verzameling interigten: — dat de minister begrijpt, dat aan het Rijks-archief moet worden teruggegeven alles wat tot het Rijks-belang betrekking heeft, en niet streng provinciaal of gemeentelijk moet worden geacht.

— In de Tweede-Kamer zijn heden de beraadslagingen voortgezet over het hoofdstuk, betreffende de Binnenlandsche Zaken, en wel over de afdeeling van het armwezen. De heer *Hugenholtz* heeft gevraagd, of de wetgevende magt regt had om zich met de inwendige huishouding van de Maatschappij van Weldadigheid intelaten, en heeft gemeend, dat het welligt nuttig en noodzakelijk konde zijn, om met den toestand dezer inrigting bekend te worden.

Z. E. de minister heeft die vraag toestemmend beantwoord doch heeft geoordeeld, dat het op dit oogenblik minder noodig en zelfs niet wenschelijk scheen, om van dit regt gebruik te maken. De afdeeling armwezen is, even als de verdere afdeelingen, aangenomen. Betreffende het toezigt op de jagt en visscherij heeft de minister eenige cijfers en feiten medegedeeld, ten bewijze, dat de nieuwe verordening op dat stuk aanvankelijk goed werkt, en ook uit een financieel oogpunt goede vruchten draagt. Ten slotte is de geheele begrooting voor het hoofdstuk der Binnenlandsche Zaken aangenomen.

Ten aanzien van het *zesde* hoofdstuk, voor de kosten van de Hervormde Eeredienst enz., heeft de heer *van Hall* gemeend, dat er noodzakelijkheid bestond, om weder ministers aan het hoofd van beide de departementen voor de Eerediensten te plaatsen; — geenszins, om daardoor eenig kerkgenootschap te beheerschen, of om zich met deszelfs inwendig bestuur intelaten, maar, om de belangen der onderscheidene Eerediensten in het kabinet te vertegenwoordigen en te doen gelden. Naar zijn inzien, zou dergelijke maatregel volstrekt niet in strijd zijn met hoofd-beginsel, door hem spr. van zijne jeugd af aan voorgestaan, namelijk, onafhankelijkheid en zelfstandigheid op het stuk der Godsdienst, en geene overheersching ter zake van het geloof. — Naar zijn inzien, worden de belangen der Eerediensten als bijzaken beschouwd door ministers, die overkropt zijn met bezigheden. Indien de Kamer met dit zijn gevoelen konde instemmen zoude hij een amendement wenschen voortedragen, bij 't welk op beide de departementen voor de Eerediensten bezoldigingen worden verleend voor de ministers, die aan het hoofd derzelve zouden worden geplaatst, en wel ten bedrage van *f* 8000 voor elk hunner.

De heer *Metman* heeft in eene uitgebreide redevoering gewaagd van de verhouding van het hervormde kerkgenootschap tot den Staat; van het reglement voor dit kerkgenootschap, en over het, naar zijn oordeel, wenschelijke, dat de beide departementen voor de Eeredienst mogten worden opgeheven gelijk reeds door het ministerie van 1849 is betoogd geworden.

De heer *v. Eck* heeft zich mede verklaard voor de opheffing van de ministerien van Eeredienst.

De heer *Mackay* heeft de noodzakelijkheid van deze opheffing vooralsnog niet erkend, vermits van de zijde der Regering zelve wordt verklaard, dat hare medewerking in dezen gevorderd wordt.

De heer *v. Hoëvell* heeft in eenen tegenovergestelden zin gesproken, en tevens meerdere zelfstandigheid en onafhankelijkheid verlangd voor de protestantsche Kerk in Indie en meer verband van dezelve met de Synode der Hervormde Kerk in Nederland.

De heer *Rochussen* heeft geenszins daarmede ingestemd, ter zake van het groot verschil in den toestand dezer Kerk, zoo ten aanzien der bevolking, als van andere omstandigheden.

De heer *Groen* heeft in gelijken zin gesproken als de heer *Mackay*. Hij heeft verlangd, dat eene soort van band tusschen de Regering en het hervormde kerkgenootschap zou worden behouden; — een band, die evenwel geene keten zoude moeten zijn. Hij heeft tevens verklaard, dat hij onder vrijheid, geene vogelvrijheid wil hebben verstaan, maar zoude begeeren, dat het kerkgenootschap, naar deszelfs eigenaardigheid zal worden beschermd door de Regering en dat dit kerkgenootschap ook in het kabinet zal worden vertegenwoordigd.

De beraadslagingen zullen dezen avond worden vervolgd.

— Uit het eindverslag van de commissie van rapporteurs betreffende de voorgedragene uitgaven voor het *tiende* hoofdstuk voor de kosten van het departement van Oorlog, blijkt dat in de Afdeelingen der Tweede-Kamer nog verschil van gevoelen heeft geheerscht over de verhoogde blijvende uitgaven voor dat departement, ten gevolge van de reorganisatie van het wapen der artillerie en de laatste bepalingen wegens het tractement der officieren. Sommige leden hadden, ofschoon zij erkenden minder bevoegd te zijn, om de deugdelijkheid der nieuwe organisatie te beoordeelen, nog nadere inlichtingen verlangd, ten einde de overtuiging te bekomen, dat op deze wijze het doel, om de kern van een krachtig leger te vormen zoude worden bereikt. Deze hebben ook beweerd, dat, wat er ook in het belang der krijgsmagt mogt worden gevorderd altijd daarbij moest worden gelet op hetgeen de toestand der geldmiddelen gedoogde.

Daar tegen hebben verscheidene andere leden aangevoerd dat de noodzakelijkheid van de plaats gehad hebbende organisatie door deskundigen volmondig is erkend geworden en dat men in zoodanigen stand van zaken zich de daardoor veroorzaakte vermeerdering van uitgaven behoort te getroosten liever dan het voordeel van een klein [illegible]

georganiseerd en voor eene krachtige uitbreiding vatbaar leger te bezitten, aan eene besparing van drie of vier tonnen gouds opteofferen; vooral in den tegenwoordigen tijd, in welken de versnelde middelen van vervoer het oorlogsgevaar, aan 't welk ook dit land kan worden blootgesteld, zoozeer verhoogen. Een der leden, de heer *Storm van 's Gravesande*, heeft, in zijne Afdeeling eene nota deswegens overgelegd, welke bij het eindverslag is gevoegd.

Ook de aanzienlijke vermeerdering, welke het bedrag der pensioenen heeft ondergaan, en nog verder schijnt te zullen ondergaan, is op nieuw het onderwerp geweest van eene ernstige overweging. Men meent, dat de uitdrukking van een *bruikbaar* leger te bekomen, zeer rekbaar is, en dat, indien al de tegenwoordige minister in dat opzigt matiging moge in acht nemen, een opvolger te dien aanzien verder zoude kunnen gaan; derwijze, dat daardoor de krachten des lands zouden worden uitgeput. — Andere leden hebben gemeend, dat deze vrees als overdreven moet worden beschouwd; dat daar en boven moet worden opgemerkt, dat de bestaande wetten aan de genen, die daarop aanspraak kunnen maken, regt geven, om pensioen te vragen: — dat het regt om pensioen te verleenen, ten gevolge van een amendement, door de Tweede-Kamer zelve in de wet gebragt, aan minder beperkende voorwaarden is verbonden geworden, dan volgens de voordragt der Regering het geval zou zijn geweest; — maar dat bovendien een blik, op de geschiedenis van het leger geworpen, genoegzaam is, om tot de overtuiging te geraken, dat, zoo men indedaad de kern eener krachtige krijgsmagt verlangt, een buitengewone maatregel voor het pensioneren van officieren noodzakelijk is.

Betreffende het stelsel van verdediging, en het al of niet behouden van sommige vestingen, heeft de minister van Oorlog te kennen gegeven, dat die van Venlo en Maastricht niet kunnen ontwapend worden: dat het Bewind verantwoordelijk is, en moet handelen. — Vele leden hebben zich daarmede niet bevredigd betoond, en zoo daaromtrent in geene verdere bijzonderheden wordt getreden, moet dit, volgens het eind-verslag, hieraan worden toegeschreven, dat het onderwerp in te naauwe betrekking staat met hetgeen vroeger in eene vergadering met geslotene deuren is besproken.

— Gisteren is de rooster voor de aftreding der leden van de Staten van Zuid-Holland vastgesteld.

Diensvolgens zullen in het jaar 1853 aftreden de heeren: mr. *H. C. J. Hoog*, mr. *N. van Beeftingh*, jhr. mr. *J. L. C. van den Berch van Heemstede*, mr. *G. P. van Outeren*, *A. Hartevelt Jz.*, *P. Keizer Pz.*, *A. F. L. Bichon van IJsselmonde*, *J. A. de Sonnaville*, jhr. mr. *F. van Hogendorp*, jhr. mr. *J. van der Heim van Duivendijke*, mr. *D. Leon*, *S. A. van Hoogstraaten*, dr. *C. J. Vaillant*, mr. *C. B. Nederburgh*, *C. Hoekwater*, mr. *A. Vernede*, *P. v. d. Hilst*, *P. H. Tromp* jhr. *A. L. Coenen*, *J. F. Hoffman*, mr. *A. T. Prins*, *W. S. v. d. Bergh van Heinenoord*, mr. *J. B. L. Wentholt*, mr. *A. O. E.* graaf *van Limburg Stirum*, mr. *van Hees v. Berkel*, *A. M. Montijn*, mr. *C. van Vollenhoven*, *M. Bisdom v. Vliet*, mr. *W. A. van Aken*, *E. Vonck*, mr. *J. D. van der Poel*, *A. A. Visscher*, *A. Vos*, jhr. mr. *P. H. v. d. Wall v. Puttershoek*, *A. Vlielander*, mr. *A. v. Weel Jzn.*, *R. H. v. d. Waijfort*, *J. D. Preuyt*, *J. W. Hein*, *A. v. Weel Az.*

En zullen alzoo aftreden in 1856 de heeren: jhr. *A. L. v. Heteren Gevers*, *A. E. Roest v. Limburg*, mr. *H. Cock*, mr. *C. Haijser*, *H. W. v. Zegwaard*, *J. Molenaar*, jhr. *J. Mock*, *E. H.* baron *Rengers v. Warmenhuijzen*, *A. Elink Sterk*, *P. J. v. d. Burgh*, mr. *F. de Greve*, mr. *R. J. C. Metelerkamp*, *A. Hoogendijk*, *D. v. Koetsveld*, *C. Maas Geesteranus*, *S. Rynbende*, *J. v. Vollenhoven*, mr. *A. Hoynck v. Papendrecht*, jhr. *M. D. R. Gevers Deynoot*, *F. W. C. Blom*, *C. A. Kerckhoff*, *C. J. Thooft*, mr. *J. v. Stolk Czn.*, *E. H. Gerards Thesingh*, *H. T. Löhnis*, *W. Yzerman*, *J. Droogleever Fortuyn*, *T. W. v. Oudheusden*, *A. Kruit*, *W. C. Begram*, *A. Slotemaker*, *F. H. v. Lindern*, *J. B. Thooft*, mr. *C. W. O. v. Dorsser*, *L. Kluit*, *M. Speelman*, *A. v. Driel*, mr. *A. M. de Rouville*, *P. N. J. Lette Anemaet* en *J. A. v. d. Broek*.

Ten aanzien van de voordragt van den heer *Thesingh*, wegens de vergaderplaats der Staten, is, overeenkomstig het verslag der commissie, besloten, om Z. M. bij een eerbiedig adres te verzoeken, dat aan de Eerste-Kamer der Staten-generaal eene andere vergaderplaats moge worden aangewezen, en aan de Staten van Zuid-Holland het ongestoord gebruik moge worden gewaarborgd van hunne tegenwoordige vergaderplaats, en dat, indien onverhoopt aan dit regtmatig verlangen niet mogt kunnen worden voldaan, aan de genoemde Staten eene andere en waardige vergaderplaats moge worden toegekend.

Verder is besloten, om zich te vereenigen met een voorstel van Ged. Staten, strekkende, om eene verandering te brengen in het provinciaal reglement op de uitoefening van de jagt en visscherij. Met 33 tegen 30 stemmen is besloten, om maandag te beraadslagen over het reglement voor Delfland.

HAARLEM, 27 November.

De Raad dezer stad heeft gisteren de beraadslaging over de begrooting voor 1853 ten einde gebragt.

B. en W. hadden voorgesteld, om den stedelijken accijns op het geslagt van schapen en varkens, gerekend op *f* 12170, afteschaffen. De financiële commissie heeft daarin bezwaar gevonden, op grond, dat, zoo lang geheel het stelsel der accijnsen niet is gewijzigd, dergelijke afschaffing voor het algemeen weinig voordeel zal aanbrengen: — dat buitendien op de begrooting voorkomt een bedrag van *f* 19976,25⁵ aan voordeelige saldo's, afkoop van erfpachten, enz. zonder welke de uitgaven niet gedekt zouden wezen, en het behoud der bedoelde belasting bovendien wenschelijk kan worden geacht, ten einde met eenigen grond, bij den niet ongunstigen toestand der stedelijke geldmiddelen, op eene jaarlijksche aflossing van gevestigde schuld te kunnen rekenen.

De burgemeester heeft de afschaffing verdedigd, als wenschelijk in het belang der mingegoede klasse, en geenszins ontijdig, omdat men 'er toch eerlang toe zal moeten besluiten. De heer *Salvador* heeft in gelijken zin gesproken. Bij hoofdelijke omvraag is, met 14 tegen 3 stemmen, besloten, de belasting te behouden.

Bij meerderheid van stemmen heeft de Vergadering besloten, om op deze begrooting geene som uittetrekken voor de opbrengst van de Bank van leening. Bij de beraadslaging daarover, heeft de heer *Salvador* gewezen op de onvoldoende inlichtingen, welke men tot dus verre ten aanzien van de genoemde inrigting heeft erlangd. Hij stelde zich voor, dat in die Bank was gestolen: — dat men dit reeds voor tien jaren had geweten: — dat men toen eene geldleening van *f* 30,000 had aangegaan, om het gestolene te dekken. Hij meende, dat, daar de Bank intusschen steeds baten heeft afgeworpen, men nu de stad van eene inkomst zou berooven van *f* 6000, ten gevolge van de zeer laakbare en misdadige handelwijze, gelijk hij zich uitdrukte, der administrateuren.

De heer *v. Valkenburg* heeft daarop, bij wijze van motie van orde, den voorzitter verzocht, den spr. wegens het bezigen van beleedigende uitdrukkingen tot de orde te roepen. De voorzitter heeft den heer *Salvador* vermaand, om zich, daar de zaak van de Bank aan een geregtelijk onderzoek is onderworpen, bij de overweging van de begrooting te bepalen. De heer *Salvador* heeft alstoen verklaard, bij het bezigen van het woord *misdadig*, te hebben gedoeld op administrateuren, en niet op personen.

Tengevolge van het besluit, nopens de belasting en het niet opnemen van het bedrag van *f* 6000 van de Bank van leening onder de ontvangsten, is de som, ter aflossing van schuld, bepaald op *f* 18000; — het bedrag der onvoorziene uitgaven op *f* 6795-42⁵, — en het eind-cijfer, zoo in ontvangst, als in uitgave, op *f* 307,089-14⁵.

Bij hoofdelijke stemming is de geheele begrooting alzoo, met algemeene stemmen, behalve die van de heeren *Salvador* en *v. d. Breggen*, goedgekeurd, waarbij de laatste heeft verklaard, zijne stem daaraan te hebben onthouden, niet ter zake van het bedrag der daarop gebragte posten, maar omdat de begrooting hem voorkwam, niet geheel overeentestemmen, met de voorschriften, aan den Raad als wet gegeven.

De heer *Salvador* heeft der Vergadering te kennen gegeven, dat hij zich, wegens het weglaten van de post van *f* 6000, aan Ged. Staten zal wenden; — alsmede over de omstandigheid, dat leden, in de zaak betrokken, daarover hebben gestemd.

De heer *v. Valkenburg* heeft verlangd, dat van zijne motie van orde in de notulen aanteekening zou worden gedaan.

Te Rotterdam heeft zich eene commissie gevormd voor het daarstellen eener inrigting voor doofstommen-onderwijs naar de duitsche methode, hierin van andere leerwijzen verschillende, dat men volgens haar niet de gebaarden-taal, noch deze met de toonspraak vereenigd, maar *uitsluitend* de *toonspraak* onderwijst, en alzoo de doofstommen werkelijk leert *spreken*.

Eergisteren avond zijn in de genoemde stad, in tegenwoordigheid van die commissie en van vele honderden genoodigde en belangstellende personen, in de tot dat einde afgestane zaal der Maatsch. *Tot Nut van 't Algemeen*, proeven van den goeden uitslag der gemelde methode gegeven door acht kweekelingen van den heer *D. Hirsch*, die sedert vele jaren zijn onderwijs aan doofstommen naar die leerwijze inrigt. De voorzitter der commissie, dr. *J. B. Molewater*, heeft de werkzaamheden met eene redevoering geopend, waarin hij herinnerde, dat de thans algemeen in Duitschland gevolgde leerwijze reeds in de vorige eeuw ook hier te lande, door *van Amman*, aangeprezen en toegepast is, en erkende, dat in het voortreffelijke Instituut te Groningen niets onbeproefd gelaten wordt, om de voordeelen te verbinden van alles wat in vroegeren en in lateren tijd is voorgeslagen en aangewend voor de opleiding der doofstommen, en dat ook dáár jaarlijks *stommen* in *sprekende dooven* herschapen worden; — doch op de daarvoor door hem ontwikkelde gronden, gestaafd vooral door het gezag van *Kruse* (zelf een doofstomme en thans leeraar aan het Instituut in Sleeswijk), drong hij aan op het aannemen *uitsluitend* van het toonspraak-stelsel. — Nadat vervolgens ook de heer *Hirsch* de grondslagen en voordeelen van dit stelsel ontwikkeld had, hebben de kweekelingen onder zijne leiding treffende blijken gegeven van hunne geoefendheid in het afzien van hetgeen gesproken werd, in het voortbrengen van verstaanbare woorden, sommige zelfs in het uitspreken van geheele volzinnen en versjes, en van hunne verstandelijke ontwikkeling. Deze proeven werden door de talrijke aanwezigen met groote belangstelling en zigtbaar genoegen bijgewoond.

— In eene den 22sten dezer te Londen gehoudene vergadering van het Kon. Geografisch Genootschap, welke door een groot aantal aanzienlijke personen en geleerden werd bijgewoond, heeft kapitein *Inglefield* verslag gedaan van den togt naar de Noord-streken, met het door mevrouw *Franklin* uitgeruste schroefstoomscheepje *Isabel*, waarvan hij onlangs (gelijk wij dezer dagen uit Londen medegedeeld hebben) in Engeland teruggekomen is. Dit verslag, hetwelk merkwaardige ontdekkingen behelst, is met groote belangstelling aangehoord. De gegrondheid der opgaaf van het vinden van eene communicatie van de Baffins-baai met de opene Pool-zee is door kapitein *Penny* en den heer *Peterman* betwijfeld, maar door kapitein *Inglefield* volgehouden. — Kapitein *Ross* heeft aangemerkt, dat men, na de buitengewoon zachte weersgesteldheid, waardoor in dit jaar het doordringen in de ijs-zeeën mogelijk geweest is, waarschijnlijk daar eene zeer strenge en langdurige koude te verwachten heeft; dat het dus te denken is, dat kapitein *Belcher*, indien hij niet slaagt in het vinden van een noordwestelijken doortogt, en bij gevolg in 1853 niet terugkomt, door het ijs ingesloten zal worden, en dat men dus bij tijds er op bedacht moet wezen, om hem te hulp te komen. — Kapitein *Inglefield* heeft verklaard, dat hij overtuigd was, dat *Franklin* nog gevonden kon worden, en bereid was om een nieuwen togt te ondernemen.

— Op den spoorweg van Hanover is den 25sten, bij Maagdenburg, een stoomtrein, bij eene ligte bogt van den weg, van de regels geschoten. De locomotief is genoegzaam vernield en in 't water geraakt. Verscheidene wagens zijn zwaar beschadigd. De spoorregels zijn ter lengte van 50 schreden losgerukt, zoodat de gemeenschap gestremd is. Menschen zijn er niet bij verongelukt.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

27 *November* 1852. — 4½ *ure.*

			van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63⅞	15/16	—
〃 〃	3	〃	77	—	—
〃 〃	4	〃	95¼	5/16	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	〃	94⅛	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	〃	117	½	117¼
Oost-Indische Leening. .	4	〃	94⅝	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. 〃 〃 .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	〃	78	—	—
〃 . . .	4½	〃	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	〃	107⅞	—	—
〃 〃 1828/1829.	5	〃	106½	—	—
Certificat. 〃 1831/1833.	5	〃	—	—	—
〃 〃 1840	4	〃	91 11/16	¾	91 11/16
〃 bij Stieglitz. . .	4	〃	91¼	—	
〃 〃 〃 N. .	4	〃	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	〃	71	—	—
Certific. van 〃 . .	6	〃	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	162¼	—	—
Obligatiën	4	pct.	85½	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	〃	24⅝	11/16	24⅝
〃	3	〃	—	—	—
〃 Binnenl. . .	3	〃	45⅛	—	—
Amortisable			6 3/16	¼	—
Bew. Coupon			3 5/16	½	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
〃 〃 〃 . .	4	〃	—	—	—
〃 Metalliek . .	5	〃	77½	9/16	van Mei.
〃 〃 N. . .	5	〃	91⅛	⅜	—
〃 〃 . .	2½	〃	39 15/16	40 5/16	—
BELGIE, ...	2½	〃	—	—	—
Rothschild, ...	2½	〃	54 3/16	⅜	54¼
〃	4½	〃	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	〃	99½	—	—
〃 〃 £ 200	5	〃	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	〃	41⅛	—	—
〃	4	〃	37¾	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	〃	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	〃	100½	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	〃	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	〃	20 11/16	¾	onbep.
MEXICO, Oblig. 1851	3	〃	24 9/16	⅝	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4⅜	½	—

Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 88. Oostenrijk Metall La B. 5 pc. 90⅞. Denemarken obl. te Londen 5 pc. 103⅝. Brazilie geldl. 1839 van £ 100 5 pc. 100; dito 1843 100. Venezuela obl. uitgest. 16½ à £ 100. Grenada obl. uitgest. 10⅞ à 11. Noord-Amerika Philadelphia bij *Rothschild* 6 pc. 68½ lage n°. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden goed prijshoudend; de belgische gezocht; de fransche flaauw; de overige nagenoeg op de vorige hoogte.

WEENEN, 26 November. De 5 pc. metall. 94.

FRANKFORT, 25 November. De. 5 pc. metall. 80⅜. Spanje 1 pc. 24 9/16.

LONDEN, 26 November. Mexico 24⅝ à ⅞. Grenada 21½ à 22. Spanje 1 pc. 25 à ¼.

PARIJS, 26 November. De 3 pc. renten 84 fr. 10; 4½ pc. 106. Spanje 3 pc binn. 45¾.

ANTWERPEN, 26 November. Belgie 2½ pc. 57¾. Spanje 1 pc. 24 5/16.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 27 November. Den 26sten dezer in Texel binnengekomen: *Cornelia*, Gunter, Londen. Niets uitgezeild. Wind z. harde wind.

Den 26sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Feijenoord*, Londen; *Port Dundas*, Cornack, Glasgow; *Metta Elisabeth*, Lungaar, Nyekiobing. Gisteren nog: *Neerlands Koningin*, Kramer, Batavia, l. v. Bronwershaven. Niets uitgezeild. Wind z. z. w.

Den 10den dezer van Baltimore uitgezeild: *Missisippi*, Harvey Amsterdam.

Den 18den dezer te Genua binnengekomen: *Jonge Jan*, Roelfsema, Liverpool.

Den 17den dezer van Palermo uitgeklaard: *Verwisseling*, Boer; Terranova en Messina.

Den 23sten dezer te Deal binnengeloopen: *Harmonie*, Wilkens, Amsterdam naar Genua; *Maracaïbo*, Kool, Rotterdam naar Curaçao; *Pio Nono*, Karsten, Hartlepool naar Salonica, hebben alle 3 de reizen voortgezet; *Borneo*, Hansen, Londen naar Sydney.

Den 22sten dezer op de hoogte van St. Albanshoofd: *Adelaar*, Boulet, Batavia naar Amsterdam.

Den 21sten dezer van Plymouth uitgezeild: *Fortuna*, Noordhoek, Rotterdam naar Havana.

VLISSINGEN, 24 November. De engelsche sloep *Jane and Margareth*, kapt. Ramsay, van Harwich naar Rotterdam, is alhier lek en met verlies van zeilen binnengeloopen.

ABERDEEN, 22 November. Het schip *Vrouw Margaretha*, kapt. Vlas, van Wismar naar Leith, is 19 dezer bij Lethon gestrand en vol water geloopen, doch het volk geted; men is bezig de lading te lossen.

Gepraaid: 21 Oct., op 2° 13′ n. b. en 22° 51′ w. l., *Mercurius*, Visser, Londen naar Port Philip; 31 dito, op 14° 20′ n. b. en 28° 14′ w. l., *Diligentia*, Horneman, Amsterdam naar Akyab.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 8sten December 1852, des namiddags ten twee ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Noord-Holland, of, bij deszelfs afwezen, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Gouvernements-gebouw, in de St. Janstraat, te Haarlem, voor rekening van Kerkvoogden, worden aanbesteed:

Het doen van eenige Herstellingen aan de KERK van de Hervormde Gemeente te Oude Niedorp.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, waarop de bedoelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen, boven en behalve aan het Gouvernements-gebouw, te Haarlem, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in het Koffijhuis *het Vosje*, achter de oude Beurs, in *de Beerebijt*, buiten de Utrechtsche-poort, en bij *P. J. Colenbrander*, Logementhouder in *de Bel*, op den hoek van den Haarlemmerdijk; te Haarlem, in *de Kroon*, in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis*, in *de Halve Maan*, in *de Roskam* en in *de Glazenwagen*; te Alkmaar, in *de Toelast*, in *den Burg* en in *het Wapen van Haarlem*; te Hoorn, in *het Onafgemaakte Schip* en in *den Doelen*; te Purmerende, bij den Kastelein *Frikke*; te Medemblik, in *den Valk*; te Nieuwe-Diep, bij de Erven *J. Boven* en bij *Ihnen*; te Sliedrecht, bij de Wed. *J. van der Vlies*; te Buiksloot, bij *Vuyk* en *Sitter*; te Naarden, bij *Jurrissen*; te Muiden, bij *P. Amersfoort*, en te Oude Niedorp, bij Kerkvoogden.

Zullende vier dagen vóór den dag der Aanbesteding, en alzoo op Zaturdag den 4den December aanstaande, door de zorg van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, de noodige aanwijzing worden gedaan, en inmiddels, zoo bij Z. W. E. G., als bij den Ingenieur, den Heer P. J. H. HAYWARD, te Alkmaar, en bij Kerkvoogden, de verlangde inlichtingen te bekomen zijn.

*** DEPARTEMENT *HAARLEM*
VAN DE
MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.
EERSTE OPENBARE
VERGADERING,

op *Donderdag den* 2den *December* 1852, des avonds te half acht ure, waarbij de Spreekbeurt zal vervuld worden door de Heeren

C. BUSKEN HUET en W. VAN OORDE.

In eene der Zalen van den Nieuwen Schouwburg.

J. H. MICHELSEN, Secretaris.

VEREENIGING, DOOR VERMAAK TOT NUT.

Vierde Kinderfeest.

OP DEN 6den DECEMBER 1852.
IN DEN NIEUWEN SCHOUWBURG.
DES AVONDS TEN 6 URE PRECIES.

Ter deelneming aan dit ***St. Nicolaas-Feest*** zullen geene andere Kinderen worden toegelaten, dan die voorzien zijn van een **Bewijs van Toegang**, zoo als dat (*één voor ieder Lid*) verkrijgbaar is gesteld ten Kantore van den Heer J. SMITS JR., in de Achterstraat alhier, van *Maandag* den 29sten November tot en met *Vrydag* den 3den December aanstaande.

De Leden der Vereeniging hebben, *als gewoonlyk*, vrijen toegang.

Haarlem, den 25sten November 1852.

Namens Commissarissen,
F. H. KLEINE, President.
A. VAN STRALEN, Secretaris.

*** Getrouwd:

TUIL, 24 November 1852. — H. C. RIBBIUS, beroepen Predt. van *Druten*, en A. W. VAN GELLEKUM, van *Deil*.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

BRIELLE, 25 November 1852. — Mr. S. H. LETTE VAN OOSTVOORNE met F. H. HOIJER.

*** Heden verloste, met Gods bijstand, van eene welgeschapene DOCHTER *M. VAN EPEN*, hartelijk geliefde Huisvrouw van L. C. VAN DER MEULEN,
MEERSSEN, Predikant.
den 22sten November 1852. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene DOCHTER *C. A. L. C. VAN CONVENT TEN OEVER*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, M. P. KETELAAR.
24 November 1852. Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON *G. OVERBOSCH*, geliefde Echtgenoot van Js. KNOTTENBELT.
ELBURG, 25 November 1852.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *MARIA HONDIUS*, hartelijk geliefde Echtgenoote van W. J. ELSENHORST.
HAARLEM, 25 November 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *A. D. ERKELENS*, geb. *GLAZENER*.
ROTTERDAM, 26 November 1852.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. S. BAUER — VERPOORTEN*. Eenige kennisgeving.
'sGRAVENHAGE, 26 November 1852.

*** Den 19den November 1852 overleed te ARNHEM, voorzien van de H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 25 jaren, de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe PAULINA PETRONELLA JOHANNA DIERT VAN MELISSANT, hartelijk geliefde Echtgenoote van Mr. C. J. C. H. VAN NISPEN.

*** Heden ontsliep zacht en in de hope des beteren levens de Heer J. J. BRUNNER, in den ouderdom van ruim drie en zeventig jaren. *uit aller naam*,
HASSELT, E. A. BRUNNER.
den 22sten November 1852. Eenige kennisgeving.

*** BREDA, 23 November 1852. Heden overleed tot mijne diepe smart, mijne geliefde Echtgenoote MARGARETHA GUILLELMINE HUYGENS, in den ouderdom van ruim acht en dertig jaren, aan de gevolgen van eene hevige tering; mij nalatende drie Kinderen, nog te jong om hun verlies te beseffen.
C. J. F. VAN DEN ENDEN.

*** Heden overleed, in den hoogen ouderdom van bijkans 80 jaren, onze geliefde Broeder en Behuwd-Broeder, Jonkheer Mr. ANTHONIJ WARIN, laatste afstammeling van het Geslacht van dien naam, Ridder van den Nederlandschen Leeuw, Oud Lid van de Tweede-Kamer der Staten-Generaal, mitsgaders Vice-President der Arrondissements-Regtbank alhier.
AMSTERDAM, Jhr. A. C. W. MUNTER.
23 November 1852. J. M. MUNTER, geb. WARIN.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 78 jaren, de Hoog-Edele-Gestrenge Heer I. L. LAMBRECHTS, gepensioneerd Luitenant-Kolonel.
VIANEN, Eenige kennisgeving.
den 24sten November 1852.
Op uitdrukkelijk verlangen van den overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Op den 12den November 1852, overleed te *Goes*, Vrouwe MADELAINE HENRIETTE JEANNE DE LAAT DE KANTER, geboren CHATELAIN.
GOES, 25 November 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van bijna 72 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe M. E. KRUSEMANN, Weduwe van den Wel-Eerwaarden Zeer-Geleerden Heer *J. D. Ruys*, in leven Predikant te *Ouderkerk* aan den *Amstel*. *Uit aller naam*,
JOHS. RUYS, J. DZN.
UTRECHT, 25 November 1852.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij en onze wederzijdsche betrekkingen, in den ouderdom van bijna 50 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot DIRK LAMBERTUS JONQUIÈRE, Ridder der M. W. O. 4e. kl., en gepensioneerd Kapitein der Infanterie.
'sGRAVENHAGE, H. E. ROERING,
25 November 1852. Wed. *Jonquière*.

*** *Haarlem*, 27 *November* 1852.
De mij onbekende *naamlooze* Redactie van HAARLEMS WEEKBLAD vermeldt in No. 95 met eene *bijzondere geheimzinnigheid* een voorstel door mij in de Raadszitting van 19 November jl. gedaan, om het navolgend slotartikel aan de Instructie voor den Opzigter over den Hout toe te voegen:
„ De Raad behoudt zich voor deze Instructie, ook „ wat het traktement betreft, te wijzigen, voor het „ geval dat tot eene wijziging of afschaffing der bestaan„ de boomkweekerij mogt worden overgegaan."
Dit voorstel werd niet ondersteund, daarop door mij ingetrokken en op geene vermelding in de Notulen aangedrongen, als zijnde voorloopig op het al of niet wenschelijke der stedelijke boomkweekerij voldoende de aandacht gebragt. Jhr. M. SALVADOR.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel en de Nalatenschap van KLAAS SNEL, gewoond hebbende en den derden November 1852 te Wieringerwaard nabij de Oude Sluis overleden, worden verzocht daarvan vóór het einde dezer maand November opgaaf of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe.

*** **OPROEPING VAN ERFGENAMEN.**
De genen, welke ingeval van *ab intestato* overlijden van BARTJE VAN EYK, onlangs te Gerverskop overleden, tot hare Nalatenschap zouden geregtigd geweest zijn, worden uitgenoodigd, voorzien van de vereischte Bewijsstukken, zich in hun belang, in *persoon* of met *franco* Brieven te vervoegen ten Kantore van den Notaris VAN GEYTENBEEK, te Harmelen.

*** J. ALBERTS, Onderwijzer te Boskoop, verlangt ten spoedigste eenen ONDERMEESTER, van den 3den Rang, en niet beneden de 20 jaren oud, kennis der Fransche Taal en van den Zang, zullen tot aanbeveling strekken.

*** Op eene Dag- en Kostschool, in Gelderland, verlangt men tegen 1 Januarij 1853, of vroeger, een' SECONDANT, van de P. G., in staat de Fransche Taal te helpen onderwijzen en nu en dan de Kerkedienst waar te nemen. Behalve de gewone verpleging, geniet men een billijk Salaris. Brieven *franco*, onder Letter C., aan den Boekhandelaar A. VAN LOON, te Tiel.

*** **MEN VRAAGT TERSTOND:**
Een bekwame OFFICIERS-KOK, voor Zr. Ms. Fregat *Prins Frederik der Nederlanden*, liggende te Vlissingen, bestemd naar O. I.; soldij 20 Guld. per maand. Adres onder de Letters P. F., aan den Boekhandelaar J. C. DE BUISONJÉ, te Vlissingen.

*** Iemand van middelbaren leeftijd, P. G., zag zich gaarne bij een Heer als KOETSIER, als ZETBOER of als OPZIGTER over eenige *Bouwerij* of iets anders geplaatst, terwijl meer op eene goede behandeling zal gelet worden, dan wel op een groot Salaris; hij kan de beste getuigschriften wegens zijn *persoon* produceren. Adres, onder Letters K. H., bij den Boekhandelaar P. J. PERSIJN, te Hoorn.

*** Eene JUFVROUW van fatsoenlijke Familie, P. G., middelbare jaren, van goede getuigschriften voorzien, wenschte zich gaarne spoedig geplaatst te zien, liefst te 's Gravenhage, tot besturing eener Huishouding, in welke betrekking zij thans is, of tot Gezelschap eener Dame, of tot assistentie in het Huishouden, er zal meer gelet worden op eene aangename behandeling, dan op groot Salaris, men gelieve zich te adresseren, met *franco* Brieven, gemerkt B., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN en ZOON, te 's Gravenhage.

*** Eene JUFVROUW van de Protestantsche Godsdienst, verlangt zoo spoedig mogelijk weder geplaatst te worden bij eene fatsoenlijke Familie, om Kinderen te onderwijzen en in de Huishouding te assisteren. Men wordt verzocht zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Letter D., aan de Heeren ARRENBERG & VAN REIJN, Courantiers te Rotterdam.

*** **GROOTE SCHUTSLUIS TE *ZAANDAM*.**
Uithoofde van te doene HERSTELLINGEN, zal op Donderdag den 2den December 1852, door de groote Schutsluis, te Zaandam, **niet geschut** kunnen worden.
Alkmaar, den 24sten *November* 1852.
Namens Dijkgraaf en Hoogheemraden van den Hondsbossche en Duinen tot Petten.
DE DIEU FONTEIN VERSCHUIR VAN HEILO.

*** De ondergeteekende berigt aan zijne geëerde begunstigers, dat hij van nu af aan ruim voorzien is, bij het aanstaande **St. Nicolaas-Feest**, op Zaturdag den 4den dezer, van SURPRISES, CHOCOLATS, VRUGTEN en LIQUEUR-BORSTPLAAT, en dat er tevens gelegenheid zal zijn tot het gebruik van IJS, LIQUEUREN en VERVERSCHINGEN, en beveelt zich nederig in U.Ed. gunst aan. G. C. C. REESER, Confiseur.
Opv. van *C. Baart*.
Haarlem, 29 *November* 1852.

De We. De LANGE en Van EK hebben de eer hunne geëerde begunstigers te berigten, dat zij op heden hunnen **Nieuwen Winkel** voor het *St. Nikolaasfeest*, geheel hebben ingerigt, en met eene ruime sortering NIEUWIGHEDEN en *Kinder-Speelgoederen* en *Gelegenheids-Geschenken* hebben voorzien.
Zij bevelen zich hiermede bij vernieuwing in het vertrouwen, hetwelk zij gedurende vijftig jaren hebben mogen ondervinden.
Haarlem, 29 *Nov.* 1852.

*** De ondergeteekende neemt de vrijheid, wederom, het hier onder genoteerde en in den loop dezes jaars bereide, aan te bevelen en verkrijgbaar te stellen.
NIEUWEN BESSENWIJN, tevens bijzonder geschikt om te warmen met Bisschop, de Roode à 32½ Cts., en bij eenige quantiteit à 30 Cts., per Flesch, Witte à 35 Cts., pr. Fl.

Rood Bessensap, pr. Fl.	*f* 0,20.	Bramensap, pr. Fl.	*f* 0,30.
Idem bij quantit. „ „	„ 0,17½.	Frambozenazijn, „ „	„ 0,90.
Wit Bessensap, „ „	„ 0,20.	Kruidenazijn, „ „	„ 0,70.
Zwart Bessensap, „ „	„ 0,30.	Bisschop, per Fl. „ „	„ 0,40.
Frambozensap, „ „	„ 0,60.	Slemp Sijroop, Flesjes 25, 40 en	
Framb-en Bess. sap, „ „	„ 0,30.	50 Cts.	

Verzoeke ledige Flesschen en Manden *franco*.
C. A. 'T HOOFT, te Oudshoorn a/d Rijn, over Alphen.

*** **FRANCK'S GEZONDHEIDS-PILLEN**
zijn zacht Laxerend, Slijmafdrijvend en nuttig bij Lever-Ongesteldheden. Men adressere zich, *franco*, te Rotterdam, bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.
BELANGRIJK BERIGT. Al de Doosjes die niet met *groen lak* waarop de Letters A. R. verzegeld zijn, moeten als *namaak* beschouwd worden.

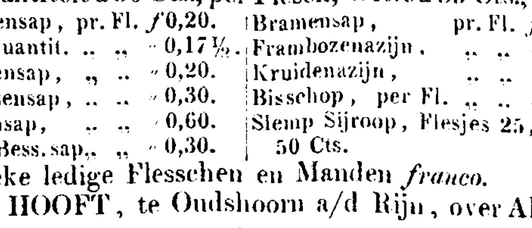

De PILLEN *van* ***HOLLOWAY*** *hebben eene* **Leverkwaal** *genezen van den hevigsten aard.* De Heer *Thomas Clark* te Lake George in Nieuw Zuid-Walis, was sedert onderscheidene jaren lijdende aan eene *Leverkwaal*. Zijne Geneesheeren, na alle hunne kunst aan hem beproefd te hebben, verklaarden, dat zijn toestand hopeloos was, en men zag binnen kort zijnen dood te gemoet. Toen gaf een zijner Vrienden hem den raad, de *Pillen van Holloway* te gebruiken, hem verzekerende, dat hij iemand kende, die door dezelve van deze *Ziekte* genezen was. Hij volgde dien raad, bespeurde dadelijk eene verbetering van zijnen toestand, en herstelde korten tijd daarna geheel.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt, *Doosjes Pillen* à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50. *Potjes Zalf* à „ 0,90, „ 2,10, „ 3,30, „ 8,15, „ 15,90, „ 23,90.
Zijn op *franco* aanvragen, à contant, te bekomen bij *W. C. van Dort*, te 's Hage, bij *N. C. W. van Someren Brand*, te Dordrecht; bij *S. J. Veen*, te Purmerende, en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen Strand 244, *Holloway's* Etablissement.

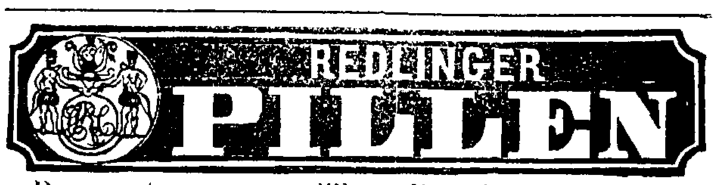

Deze werken voornamelijk op die ziekten, welke hunne zetel in de Onderbuiks-Ingewanden hebben, en zijn zeer werkzaam tegen den Aanbeij. Het Hoofd-Dépôt voor Nederland is te Rotterdam bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF. Geld en Brieven *franco*.

*** TE KOOP: Een modern RIJTUIG voor vier Personen, met breeden Bok, losse Voorkap en eenige Berging, zoo goed als nieuw. Te bevragen om te zien, bij den Heer HENRICH, Rijtuig-Fabriekant, te Arnhem.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING OP *TEXEL*.**
CONINCK WESTENBERG & C. Makelaars te Texel, presenteren op Woensdag den 1sten December 1852, des namiddags twee ure, in het Logement *het Wapen van Texel* aan den Burg aldaar, ten overstaan van den te Texel residerenden Notaris J. L. KIKKERT, publiek te Verkoopen:
pm. 17 Lasten *Rostocker* TARWE en
„ 7 Lasten PAARDEBOONEN,
alles meerder of minder door Zeewater beschadigd, gelost uit het Hanoversche Everschip *Neptunus*, gevoerd geweest door Kapitein *Dreijer*. Nadere informatiën zijn op *franco* aanvrage te bekomen, bij opgemelde Makelaars.

*** VERKOOPING van zware en gave EIKEN- en IEPENBOOMEN, op de Ridderhofstad *Hardenbroek*, bij Langbroek, op Dingsdag den 7den December 1852. Kunnende te Water vervoerd worden.

*** PUBLIEKE VERKOOPING, op Vrijdag 10 December 1852, des voormiddags ten 10 ure, op de Hofstede *Hilverbeek*, te 's Graveland, ten overstaan van den Notaris A. PERK, van 10 à 20 zware BEUKEN-, eene groote partij SPARREN, EIKEN, IEPEN, ABEELEN en zware POPULIEREN, 1 extra zware LINDEN BOOM, benevens eene aanzienlijke partij zwaar EIKEN-, ELZEN- en andere HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING in de Vogelenzang, op de Hofstede *het Huis de Vogelenzang*, in plaats van op Woensdag den 15den December, op Donderdag den 16den December 1852, des voormiddags ten 10 ure, van diverse soorten van zwaar HAKHOUT en eene partij DROOGE TAKKEBOSSEN.

*** **LIEFHEBBERS VAN CULTUUR!**
Marktgenooten van het Westeinde van HIJKEN, Gemeente Beilen, Provincie Drenthe, zijn voornemens, ten overstaan van den te Westerbork wonenden Notaris Mr. J. T. KIJMMELL, ten Huize van *A. Smit*, te Hijken, op den 24sten December eerstkomende, publiek te verkoopen: ongeveer 100 Bunders HEIDEGROND, benevens een HUIS en eenig BOUW- en GRASLAND en TURFVEEN, alles ter ontginning zeer geschikt en gelegen aan de Beilervaart op ¼ uur afstand van den Straatweg van Meppel op Assen. Nadere informatiën zijn op *franco* Brieven te bekomen, bij den Brievengaarder te Beilen, bij wien ook inlichting te krijgen is, omtrent den aankoop van eenige Perceelen HEIDE- en VEENGROND, aan het door de Heeren KLIJN c. s. te graven Kanaal, gelegen.

*** **VERKOOPING VAN EENE HOFSTEDE.**
De Notaris VAN TRICHT te Steenderen, zal op Woensdagen den 8sten en 22sten December 1852, des voorm. 10 uur, ten Huize van *G. D. Addink* te Steenderen, publiek inzetten en verkoopen:
Een voor 6 jaren gebouwde WONING, bestaande in 2 Kamers, Keuken, Melkhuis, Kelder en Schuur, met daarbij gelegen BOUWLAND en HOF, groot 1 B., 05 R., 30 E., gelegen nabij het Dorp Steenderen. Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

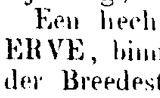

OPENBARE VERKOOPING,
in *het Heeren-Logement* aan den Burg binnen Leyden, op Zaturdag den 4den December 1852, bij opveiling en op Zaturdag den 11den December 1852, bij afslag, beide dagen des avonds ten 7 ure, van:
Een hecht, sterk en bijzonder goed gelegen HUIS en ERVE, binnen de Stad Leyden, op het drukste gedeelte der Breedestraat, geteekend Wijk IV, No. 292, welk Perceel met den 1sten Mei 1853, kan worden aanvaard.
Zijnde hetzelve te bezigtigen Dingsdags en Vrijdags vóór en op den dag der veiling en afslag van 10 tot 2 ure, mits belet vragende.
Terwijl nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te Leyden, alwaar na de opveiling tot en met den 10den December 1852, verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere verhooging.

*** C. A. DE WIT, H. A. BAARSLAG, J. A. LIPPE, T. J. B. WESTERWOUDT, W. G. KLEMAN, E. SONDORP, H. J. OGTROP, H. J. BLOEMEN, H. A. KLINKHAMER, P. PALMBOOM, F. REIJSENBACH, A. M. BRASKAMP, J. DINGER, G. VAN HEERDE, J. P. OLTIJE JR. en C. S. OOLGAARDT Makelaars, zullen op Maandag den 27sten December 1852, des avonds na vijf ure, in het *O. Z. Heeren-Logement*, te Amsterdam, ten overstaan van den Notaris N. J. VAN DER MOOLEN, verkoopen: Eene sinds jaren bestaan hebbende en thans nog met het beste gevolg gecontinueerd wordende, buitengewoon goed ingerigte en alzoo zeldzaam voorkomende STALHOUDERIJ, (uitgeoefend door wijlen den Heer *Kips*), bestaande in kapitale hechte steil e en modern betimmerde

Huizinge, met daaronder gelegen Koetshuis, mitsgaders een Koetshuis met afzonderlijke Bovenwoning, kapitale Stallingen voor 53 Paarden, met daarboven gelegen magnifique Hooi-, Stroo en Haverzolders, opene plaats en Erven alles staande en gelegen op het best gedeelte der Botermarkt tegenover de Reguliers Waag, Buurt Y., N°. 502 en 503, en van achteren uitkomende door de Sleper en Balk-in het Oog Dwarsstegen, aan den Binnen-Amstel. Breeder bij Biljetten omschreven en te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags, alsmede op den Verkoopdag van 12 tot 3 ure, mits vertoonende een Billet door een der genoemde Makelaars onderteekend. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditien zullen vier dagen voor en op den Verkoopdag ter lezing liggen, ten Kantore van den Notaris *N. J. van der Moolen* op de Pijpenmarkt aldaar.

De tot voormelde Stalhouderij behoorende Paarden, Rijtuigen, Tuigen en verdere Stalbehoeften, zullen door den Kooper des verkiezende kunnen worden overgenomen op den voet en wijze als bij de Verkoopconditien zal worden bepaald.

Zoo even kwam van de pers:

AURORA VOOR 1853.

UITGEGEVEN DOOR

Mr. J. I. D. NEPVEU

EN

S. J. VAN DEN BERGH,

[illegible]

Inhoud van de Aurora.

Thienens. De beste troost.	*B. ter Haar.* Weleer en thans.
****. Onderrigting aan eene Koe en vier Schapen.	Aan mijne Kinderen op mijn geboortedag.
W. J. Hofdijk. Omar Saïn.	*C. E. van Koetsveld.* De vrucht der bezoeking.
Mr. *J. I. D. Nepveu.* Maria Blandy.	*C. G. Withuys.* Wanhoop in eenzaamheid.
J. P. Heije. Prentjeskijken.	*R. Bennink Janssonius.* Nonna
S. J. van den Bergh. Maastricht in 1579.	*V. D. G.* Arabella.
Richard. Een dag buiten.	*Nicolaas Beets.* Ween niet over My.
F. Wijsman. De vloek van Eden.	*N. H. Tatum Zubli.* Joanna de Krankzinnige.
W. H. Warnsinck Bz. Aan Eudoxia, op haar bruidsdag.	*Jos. Alb. Alberdingk Thijm.* Aan Ten Cate.
A. van der Hoop Jr'szoon. Geen Bijschrift bij een Plaatje.	*J. Brester Az.* De Pleegzuster.
Suzanna Maria Boeseken. Een oude vrijers les.	*A. Beeloo.* Naroem.
H. Tollens Cz. Des Konings vrijspraak.	*A. Boxman.* Huiswijding.
H. J. Schimmel. Stavorens val.	*J. J. L. ten Kate.* Guido Reni en zijn „ Ecce homo."

MET ZES STAALGRAVUREN,
waaronder het Portret van den Dichter W. J. HOFDIJK.
Naar eene Teekening van A. J. EHNLE.

*** Door de Firma L. E. BOSCH & ZOON, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

ERATO
MINIATUUR-ALMANAK

voor Neêrlands Schoonen voor 1853.

Zeventiende Jaargang. Prijs *f* 1,75.

Versierd met fraaije Staalgravures en Muziek, in keurigen Band, verguld op Snede, en bevattende Gedichten van velen onzer voornaamste Dichters.

*** Bij P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam, is uitgegeven en alom verzonden: **SCHETSEN en OMTREKKEN, LUIMIGE (HUMORISTISCHE) DICHTSTUKKEN,** door L. VAN DEN BROEK. Waarvan de Inhoud is: Koud Voorjaar. — Voogdijschap. — Jasper's Bespiegeling bij Maanlicht. — Allerlei. — Vliegend Vee — Visschers Vrijagie. — Staatkunde. — Jagersrampen. — De Invalide. — Maartjes Meditatie. — Natuur en Kunst. — Boeren Verdriet. — Avondmijmering. — Naar Amerika. — Zaturdag-Avond. — De Badreis. Gebonden in net Bandje. Prijs 80 Cents.

ZANGKUNST.

De Uitgever H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam*, heeft dezer dagen verzonden:

LIEDERKRANS. Verzameling van twee- en meerstemmige Liederen, voor Scholen en Huisgezinnen. Muzijk van W. HUTSCHENRUYTER, woorden van P. PARSON. Eerste stukje, inhoudende 14 Zangstukjes *f* —,25.

HH. ONDERWIJZERS

worden op deze uitgaaf bijzonder opmerkzaam gemaakt.

*** **PLIGT EN ROEPING DER VROUW.**

Een Boek voor **Vrouwen** en **Meisjes.** Naar de 20ste Eng. uitgave van Mrs ELLIS, door K. SYBRANDI. 4de *druk, in Postform. en Prachtband f* 2,—.

Voortdurend is het debiet belangrijk van dit uitmuntend Boek, dat om inhoud en door den fraaijen band bijzonder geschikt is om bij alle gelegenheden aan Vrouwen en Meisjes ten geschenke te geven. De uitgever beveelt het dan ook op nieuw aan bij het aanstaand *St. Nicolaasfeest.*

J. D. SYBRANDI.

Amsterdam, Nov. 1852.

*** JOH. ROEM, te Alkmaar, geeft uit:

DE SCHEIKUNDE
IN HARE TOEPASSING OP DEN
LANDBOUW.

PRIJS 75 CENTS.

Dit *goedkoope* en *zaakrijke* Werkje zij elken Landbouwer met aandrang aanbevolen.

HET GOEDKOOPE VERKOOPHUIS.

ONTVANGEN EEN GROOT ASSORTIMENT VAN NIEUWIGHEDEN GESCHIKT VOOR

St. NICOLAAS-GESCHENKEN,

alsmede eene partij Fransche en Neurenburger

KINDER SPEELGOEDEREN.

Uit hoofde der overgroote massa Kinder Speelgoederen, die door de Ondergeteekende, zijn aangekocht, zullen dezelve in een **daartoe ingerigt Lokaal** bevonden worden, hetwelk behoorlijk **verwarmd** en **verlicht** zal zijn. Hij durft zich vleijen met een ruim bezoek vereerd te worden, daar hij alle pogingen heeft aangewend, om, zoowel wat **kwaliteit** als **lage prijzen** betreft, met een ieder te kunnen wedijveren.

Onder deze Artikelen bevinden zich **groote HOBBELPAARDEN.** à ***f* 8,00.**

Haarlem, Groote Houtstraat, Wijk 3 N°. 624. **I. J. HERMAN.**

PS. ZONDAGS WORD ER NIET VERKOCHT.

VOOR SCHAAKSPELERS!

E. STERN.

HANDLEIDING TOT HET SCHAAKSPEL.

Naar het Fransch, door O. BROEDELET D.

TWEEDE VERBETERDE DRUK, MET TABELLEN.

Vroeger *f* 3.—, thans *f* 1,80.

REGLEMENT OP HET SCHAAKSPEL,

OOK VOOR HET

SPEL MET VIER SPELERS.

Prijs 20 Cents.

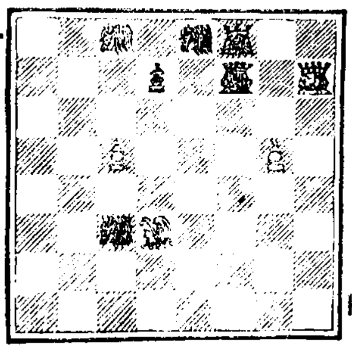

F. W. VON MAUVILLON.

LEERZAME TIJDKORTING

VOOR

MIN- OF MEER GEOEFENDE SCHAAKSPELERS.

MET AFBEELDINGEN.

Vroeger *f* 1,20, nu *f* 0,75.

E. J. SMALKALDEN.

KUNSTZETTEN VAN HET SCHAAKSPEL.

Vroeger *f* 3.—, thans *f* 1,50.

Nu de beoefening van het edele Spel meer algemeen wordt, zullen deze voor beginnende en gevorderde Schaakspelers hoogst nuttige Werken tot de daarbij gevoegde *veel verminderde prijzen* worden afgeleverd door den eigenaar J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, en op bestelling door de voornaamste Boekhandelaren in het Rijk.

Voor *f* 4,90 in plaats van *f* 17,35.

E. SUE, de Zeven Hoofdzonden.

I. **HOOGMOED,** de Hertogin. 2 Deelen. II. **NIJD,** Frederik Bastian. III. **GRAMSCHAP,** de Hellestoker. IV. **ONKUISCHHEID,** Magdalena. V. **TRAAGHEID,** Neef Michel. VI. **GIERIGHEID,** de Millionairs. VII. **GULZIGHEID,** Doctor Gastarini. Te zamen 8 Deelen van 1700 Bladzijden zeer compres gedrukt, met fraaije Vignetten en gekl. Omslagen. De Aflevering geschiedt op *franco* aanvraag en à *contant* door **J. H. VAN DER BEEK,** Voorburgwal bij de Pijlsteeg, N°. 159, te Amsterdam.

Zeven en twintig Bestelbrieven zoo van *Boekhandelaren* als *Particulieren*, uit onderscheiden steden des Rijks, op de *Zeven Hoofdzonden* van SUE liggen bij mij onbeantwoord: ik lever nimmer iets af of het Geld daarvoor moet te Amsterdam bij de bezorging disponibel zijn, immers om goede Boeken voor *Spotprijzen* te verkoopen en dan met moeite en onkosten aan zijn Geld trachten te komen, zoude eene *Achtste Zonde* zijn, waaraan SUE nimmer gedacht heeft en VAN DER BEEK zich *niet* aan zal *schuldig* maken.

PRIJSVERMINDERING VAN EEN BELANGRIJK WERK.

Voor *f* 15 in plaats van *f* 56

wordt door den ondergeteekende een klein getal exemplaren verkrijgbaar gesteld van het uitmuntende werk, getiteld:

REPERTOIRE GÉNÉRAL

D'ÉCONOMIE POLITIQUE

ANCIENNE ET MODERNE,

PAR

A. SANDELIN,

Conseiller d'État en service extraordinaire, ancien membre des États-Généraux, Chevalier de l'ordre du Lion Neerlandais ect. ect.;

SIX FORTS VOLUMES ROYAL IN-8°, DE 4450 PAGES imprimés en deux colonnes.

Nimmer toch had de uitgever kunnen besluiten tot eene prijsvermindering van dit kostbare werk, dat bij de uitgave, zoo hier als in het buitenland, de meeste blijken van belangstelling heeft ondervonden, ware het niet dat eene buitenlandsche concurrentie hem daartoe had genoodzaakt, en wel de verschijning van eene, naar aanleiding van dit werk, te Parijs uitgegevene Dictionnaire d'Économie Politique, waarvan bereids eenige afleveringen het licht zien. Om die reden heeft hij zich verpligt geacht, eenige exemplaren van het hierboven genoemde *kompleete* Répertoire voor denzelfden prijs verkrijgbaar te stellen, als waarvoor de Parijsche uitgever zijne Dictionnaire heeft beloofd. Bij eene oppervlakkige vergelijking zal al dadelijk de meerdere waarde van het Répertoire in het oog vallen, en de uitgever durft vertrouwen dat alsnu velen, vooral staatslieden en zij die de staathuishoudkunde beoefenen of in die wetenschap belangstellen, de gelegenheid niet zullen laten voorbijgaan tot aankoop van dit belangrijke werk.

Alle Boekhandelaren nemen hierop bestellingen aan.

's Gravenhage, P. H. NOORDENDORP.
15 *November* 1852.

*** Bij F. HESSEL, te Heerenveen, is van de Pers gekomen:

DE GEEST DES TIJDS
EN
HET LAGER ONDERWIJS.

In betrekking beschouwd tot Art. 194 der Grondwet, door R. DE VRIES, Onderwijzer te Bovenknijpe. Prijs *f* 0,60.

*** Bij den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is uitgegeven:

CHRISTELIJKE
VOLKS-ALMANAK,
VOOR HET JAAR 1853.

Verzameld door **Ds. J. J. VAN VOLLENHOVEN,** onder medewerking van verschillende Vaderlandsche Letterkundigen. Met vier Plaatjes. *f* ,60.

KUNSTKRONIJK

MET EENE

LOTERIJ VAN KUNSTWERKEN, ZONDER NIETEN.

De Uitgever K. FUHRI te 's Gravenhage, berigt aan het Kunstlievend Publiek dat deze nieuwe Jaargang van de KUNSTKRONIJK grootendeels zal gesierd worden door fraaije

STAALGRAVUREN,

zoodat het PLAATWERK van dit Maandschrift ditmaal niets te wenschen zal overlaten. De reeds uitgegevene Platen zijn,

OP STAAL:

HET BOSCHHEK.	DE FAVORIET.
EEN ZEESTRAND IN HOLLAND.	DE LIEFHEBBER.
	DE MOEDER.

IN STEENDRUK:

KINDERVREUGDE, naar de Schilderij van F. BRAEKELEER.

HOUTSPROKKELEN, naar de Schilderij van J. J. V. D. MAATEN.

DE KLEINE BEDELAARSTER, naar de Schilderij van E. VERVEER.

Terwijl de 9de, 10de, 11de en 12de Aflevering bevatten zullen:

OP STAAL.	DE WINDMOLEN.
„	THOMAS MOORE.
IN STEENDRUK.	DE DIENSTMAAGD EN DE PAPEGAAI, naar D. BLES.
„	ITALIAANSCHE FAMILIE, naar C. KRUSEMAN.

Met den eersten December wordt de 9de tot de 12de Aflevering uitgegeven en worden daarbij tevens de LOTEN algemeen verzonden. Van de vrij aanzienlijke verzameling van KUNSTWERKEN welke onder de Inteekenaren zullen verloot worden, wordt te Amsterdam en te 's Gravenhage eene **OPENBARE TENTOONSTELLING** gehouden. Alle Boekhandelaren des Rijks zijn in de gelegenheid gesteld de eerste Afleveringen der KUNSTKRONIJK ter bezigtiging uit te geven. Prijs van de KUNSTKRONIJK met HET LOT is ***f* 10.**

*** De Boekhandelaar J. F. SCHLEIJER, te Amsterdam, debiteert met succes:

DE FAMILIËN BONAPARTE
EN
LEUCHTENBERG.

In gr. 8vo met Vignet, voorstellende het Wapen der Familie Bonaparte . . . . *f* —,40.

Dit Werkje is vooral in deze dagen belangrijk, daar het een beknopt berigt van al de Leden dezer Geslachten mededeelt, en hier uit blijkt hoe ***Lodewijk Napoleon*** aan schier alle Souvereine Vorsten van Europa vermaagschapt is.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.